

Sveučilište u Zagrebu

Grafički fakultet

Smjer: Dizajn grafičkog proizvoda

SEMINARSKI RAD

Grupa Nabis

Dr.art. : Vanda Jurković

Datum: 27.03.2023.

Student: Francesca Danese

SADRŽAJ:

1.UVOD	3
2.POVIJEST GRUPE NABIS	3
3.ČLANOVI.....	4
- Paul Sérusier	
-Maurice Denis	
-Pierre Bonnard	
-Edouard Vuillard	
-Felix Vallotton	
4.UMJETNOST.....	5
5. RASPAD GRUPE	10
6. ZAKLJUČAK	10
7.LITERATURA.....	11

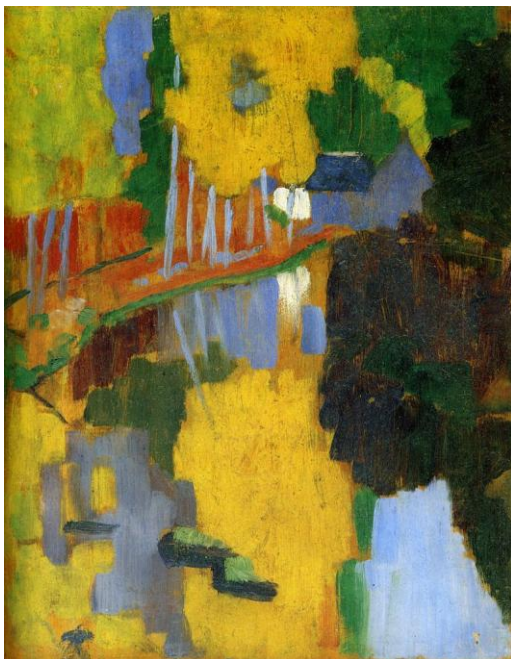
1.UVOD

Grupa Nabis je skupina pariških slikara, koju je 1888. osnovao Paul Sérusier, glavni teoretičar skupine, a djelovala je do 1899. Odigrali su veliku ulogu u prijelazu iz impresionizma i akademske umjetnosti u apstraktnu umjetnost, simbolizam i drugi rani pokreti modernizma. Članovi su bili Pierre Bonnard, Maurice Denis, Paul Ranson, Édouard Vuillard, Ker-Xavier Roussel, Félix Vallotton, Paul Sérusier i Auguste Cazalis. Slike Nabisa bliske su postimpresionizmu, simbolizmu i secesiji. Pod utjecajem P. Gauguina, O. Redona i japanskoga drvoreza u boji, metodama impresionizma suprotstavili su racionalizam i strogu kontrolu nad linijom i bojom. Najznačajnije su rezultate postigli u ilustraciji knjiga, plakata, oslikavanju stakla te scenografiji i kostimografiji. Vjerovali su da umjetničko djelo nije prikaz prirode, već sinteza metafora i simbola koje stvara umjetnik. Teško ih je svrstati u jedan veliki trend, budući da su mladi umjetnici crpili inspiraciju iz raznih izvora, stvarajući nešto novo i jedinstveno za svoje vrijeme.

2.POVIJEST GRUPE NABIS

Grupa Nabis nastala je od mladih slikara koji su se upoznali i sprijateljili na Akademiji Julian, nekadašnjem glavnom konkurentu pariške Akademije likovnih umjetnosti. Obuka je bila tradicionalna, nisu se proučavali impresionisti koji su se već proslavili i postimpresionisti koji su ih zamijenili. Jedan od učenika, Paul Sérusier, imao je sreće jer je posjetio grad Pont-Aven i tamo upoznao Paula Gauguina. Sérusierovo prvo značajno djelo, *Talisman*, napisano je pod vodstvom ovog majstora.

Grupa Nabi osnovana je 1888. kao rezultat kontroverze oko neobične slike. Blizak apstrakciji, "Talisman", naslikan čistim i svijetlim bojama, postao je ilustracija za objašnjenje principa sintetizma i subjektivnog odraza stvarnosti te ikona umjetnosti 20. st. Nove ideje zaokupile su Mauricea Denisa, Edouarda Vuillarda i Ker-Xaviera Roussela, koji su postali osnova udruge. Nešto kasnije pridružili su im se Pierre Bonnard i drugi manje poznati umjetnici. Ime "Nabis" predložio je njihov prijatelj pjesnik Auguste Cazalis. U prijevodu s hebrejskog, ova riječ znači "prorok" ili "opsjednut".

1. SLIKA: Prva slika Nabisa, Paul Sérusier, *Talisman*, 1888, ulje na platnu, Musée d'Orsay, Pariz

Godine 1889., iste godine Pariške međunarodne izložbe i otvaranja Eiffelovog tornja, grupa je održala svoju prvu skromnu izložbu u Café des Arts, koji se nalazio izvan izložbenog prostora. Nazivao se The Impressionist and Synthesist Group, a uključivao je radove dvojice poznatih umjetnika, Paula Gauguina i Émilea Bernarda.

U kolovozu 1890. Maurice Denis, tada devetnaestogodišnjak, dao je grupi konkretniju filozofiju. Pišući pod imenom Pierre Louis, napisao je članak u časopisu Art et Critique pod naslovom Definicija neotradicionalizma, koji je postao manifest pokreta. U kolovozu 1890. Maurice Denis, tada devetnaestogodišnjak, dao je grupi konkretniju filozofiju. Pišući pod imenom Pierre Louis, napisao je članak u časopisu Art et Critique pod naslovom Definicija neotradicionalizma, koji je postao manifest pokreta.

Sljedeće godine, 1891., trojica Nabijevih, Pierre Bonnard, Édouard Vuillard i Maurice Denis, uzeli su studio u ulici Pigalle 28 u Parizu. Posjećivali su ga i drugi rani Nabi, uključujući Ker-Xaviera Roussela i Paula Sérusiera, kao i novinari i ličnosti iz kazališnog i književnog svijeta. Godine 1892. Nabis se razgranao u kazališni svijet i dekorativnu umjetnost. Paul Ranson, uz pomoć Sérusiera, Bonnard i Vuillarda, dizajnirao je scenografiju za kazališnu prezentaciju Bateau ivre pjesnika Arthura Rimbauda. Maurice Denis izradio je kostime i scenografiju za još jednu kazališnu predstavu, Trilogy d'Antoina u Théâtre Moderne, a također je oslikao strop za rezidenciju kolekcionara umjetnina i slikara Henryja Lerollea.

Nabisi su održali grupnu izložbu u Toulouseu u lipnju 1894., a sljedeće su godine predstavili svoje radove u Maison de l'Art Nouveau Siegfrieda Binga, slavnoj galeriji koja je dala ime pokretu Art Nouveau.

Godine 1892. Nabis se razgranao u kazališni svijet i dekorativnu umjetnost. Paul Ranson, uz pomoć Sérusiera, Bonnard i Vuillarda, dizajnirao je scenografiju za kazališnu prezentaciju Bateau ivre pjesnika Arthura Rimbauda. Maurice Denis izradio je kostime i scenografiju za još jednu kazališnu predstavu, Trilogy d'Antoina u Théâtre Moderne, a također je oslikao strop za rezidenciju kolekcionara umjetnina i slikara Henryja Lerollea.

Nabisi su održali grupnu izložbu u Toulouseu u lipnju 1894., a sljedeće su godine predstavili svoje radove u Maison de l'Art Nouveau Siegfrieda Binga, slavnoj galeriji koja je dala ime pokretu Art Nouveau.

3.ČLANOVI

3.1. Paul Sérusier

Paul je Gauguina nazvao “osloboditeljem slikarstva” i od njega preuzeo mnogo toga. O umjetničkoj grupi napisao je da je sanjao o stvaranju plemenitog bratstva umjetnika opsjednutih radom, zaljubljenih u dobrotu i ljepotu. Sérusier je na svojim slikama često prikazivao Bretanju, koju je smatrao najljepšim mjestom na svijetu.

3.2. Maurice Denis

Umjetnik je kombinirao aktivno slikanje s pisanjem teorijskih članaka o Nabisovim idejama. Denisovo slikarstvo prožeto je kršćanskim motivima. Bio je pod velikim utjecajem remek-djela talijanske renesanse.

3.3. Pierre Bonnard

Ovo je najpoznatiji predstavnik grupe, za kojeg je ukorijenjena slava nenadmašnog kolorista. Bonnarda nazivaju posljednjim pristašama impresionističke estetike. Stvorio je šarene interijere, krajolike i svakodnevne scene koristeći bogate boje i žive kontraste.

3.4. Edouard Vuillard

Tijekom svog života ovaj je slikar volio eksperimentirati, stoga se među svim Nabisima ističe najraznovrsnijim i najrazličitijim stvaralaštvom. Vuillard je bio zabrinut za žene i stalno ih je slikao, ali nije mogao uspostaviti svoj osobni život - toliko je bio zaokupljen poslom.

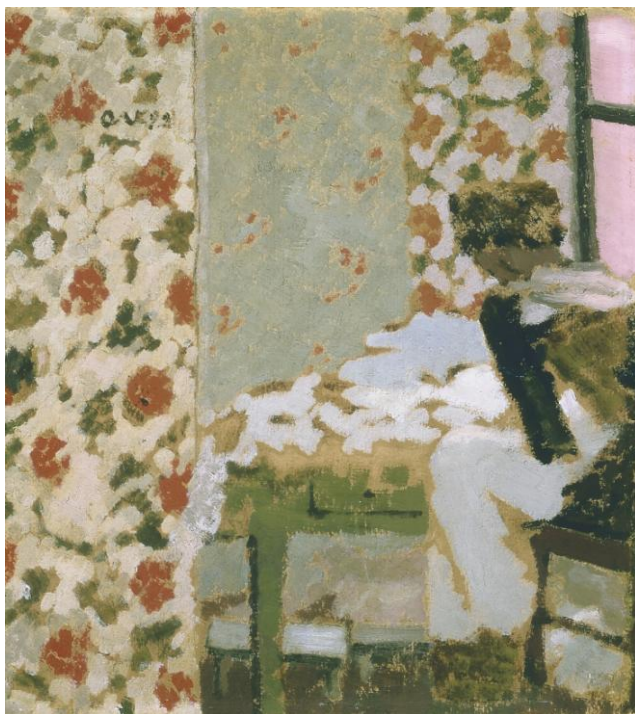
3.5. Felix Vallotton

Švicarski umjetnik pridružio se Nabisima 1892. godine i aktivno sudjelovao u njihovom radu oko tri godine. Vallotton je postao poznat ne samo po svojim slikama, već i po grafičkim djelima, uključujući drvoreze i ilustracije.

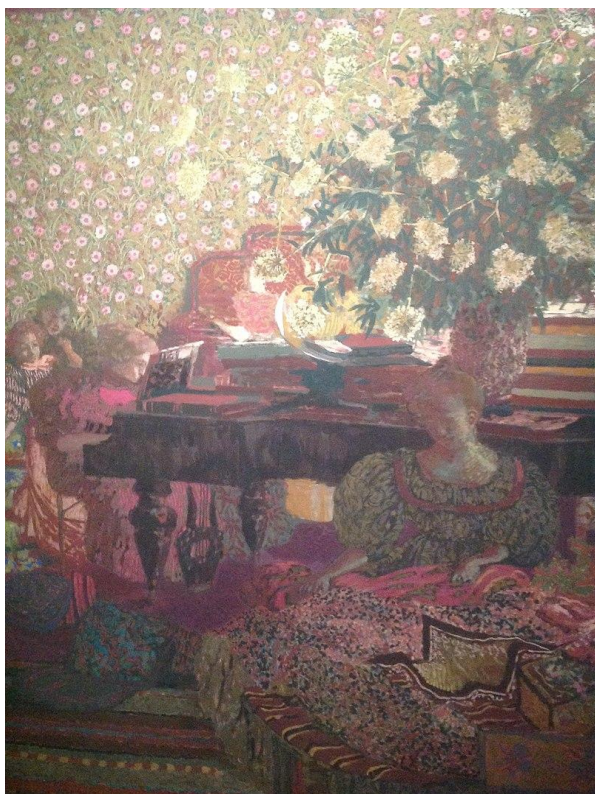
4. UMJETNOST

Iznad svega, Nabis je želio pokazati kako se njihova umjetnost može primijeniti na unutrašnju dekoraciju, tapiserije, tapete za zidove, paravane, vitraje ili keramiku.

Nabi Pierre Bonnard, Félix Vallotton i Édouard Vuillard stvorili su posebno izvanredne slike koje prikazuju interijere domova, gdje su stanovnici soba bili gotovo u potpunosti zaokupljeni intenzivnim cvjetnim ukrasima i namještajem. Na nekim slikama, kao što su Vuillardova Krojačica i La Table de toilet (1895), ili Ljudi u interijeru - Glazba, teško je čak pronaći i pobrojati pojedince na slici.

2. SLIKA: Édouard Vuillard, *The Seamstress*, (1893), Indianapolis Museum of Art

3. SLIKA: Édouard Vuillard, *People in Interior-Music* (1896), Petit Palais Museum, Paris

Nabis je crpio inspiraciju iz religije, filozofije, književnosti, kazališta i poezije. Vjerovali su da umjetničko djelo nije prikaz prirode, već sinteza metafora i simbola koje stvara umjetnik.

Mnoge članove ujedinilo je divljenje Paulu Gauguinu i želja da u umjetnost unesu nešto novo. No inače, sudionici udruge bili su vrlo različiti. Među njima postoje dva glavna pravca. Prvi su razvili mistične ideje i gravitirali prema simbolizmu. Taj su put odabrali Paul Sérusier, Maurice Denis i Paul Ranson. Zanimali su ih književni izvori, religijska filozofija i istočnjačka ezoterična učenja.

Druga skupina umjetnika više je gravitirala impresionizmu i radije slikala lirske svakodnevne prizore – portrete stvarnih ljudi, parkovne krajolike i interijere. Takve teme preferirali su Edouard Vuillard, Pierre Bonnard i Ker-Xavier Roussel, koji su sebe nazivali "intimistima".

4.1. Žena u vrtu

Jedna od najčešćih tema bile su žene u idiličnom vrtnom okruženju, obično berući cvijeće ili voće. Pojavila se na četiri ploče koje su predstavljale godišnja doba života mlade žene Mauricea Denisa, naslikanih za spavaću sobu mlade djevojke, i na slikama žena u pariškim javnim parkovima Édouarda Vuillarda naslikanih za rezidenciju svog pokrovitelja Alexandrea Nathansona; dvije slike žena i djece kako beru jabuke u voćnjaku Pierrea Bonnarda; i na tapiseriji Paula Ransona, *Proljeće*, koja prikazuje tri žene kako beru voće. Sve su slike visoko stilizirane, često koristeći iste zmijolike oblike za predstavljanje žena, drveća i lišća. Mlade žene u Denisovoj seriji prikazane su kako putuju cestom, odjevene u vestalsko bijelo na prvoj slici, a zatim u različitim bojama kako postižu zrelost na posljednjoj slici.

4. SLIKA: *April or The road of life* by Maurice Denis, painted for the bedroom of a young girl

4.2. DEKORATIVNA UMJETNOST

Jedan od navedenih ciljeva Nabisa bio je srušiti barijere između umjetnosti i običnog života, a posebno razliku između umjetnosti i dekoracije. Velik dio umjetnina koje su stvorili dizajniran je posebno kao ukras, za izlaganje u salonima i blagovaonicama. Dizajnirali su paravane, murale, tapete, tapiserije, posude, abažure i ukrase za namještaj, kao i kazališnu dekoraciju i kostimografiju te grafički dizajn reklamnih plakata. Paul Ranson, radeći sa secesijskim arhitektom Henryjem Van de Veldeom, napravio je murale za ukrašavanje blagovaonice vlasnika umjetničke galerije Siegfrieda Binga. Nakon posjeta Sjedinjenim Državama, gdje je vidio nacрте vitraja Louisa Comforta Tiffanyja i njegove tvrtke, Bing je pozvao Nabijeve da predaju vlastite nacрте za Tiffany staklo. Roussel, Vuillard, Vallotton, Ranson, Denis, Bonnard i Ibels izradili su nacрте koje je Bing izložio u svojoj galeriji u Parizu u travnju 1895., zajedno s nacртima nenabijevaca, uključujući Toulouse-Lautreca. Prozori na kraju nisu napravljeni, ali je Maurice Denis nastavio stvarati dizajne prozora na simbolističke teme, s odvažnim dizajnom i živim bojama. Godine 1895. Vuillardu je naručeno da dizajnira seriju tanjura na kojima su prikazane žene u visoko stiliziranim kostimima.

5. SLIKA: Decorative screen, *The Public Gardens* by Édouard Vuillard (1895)

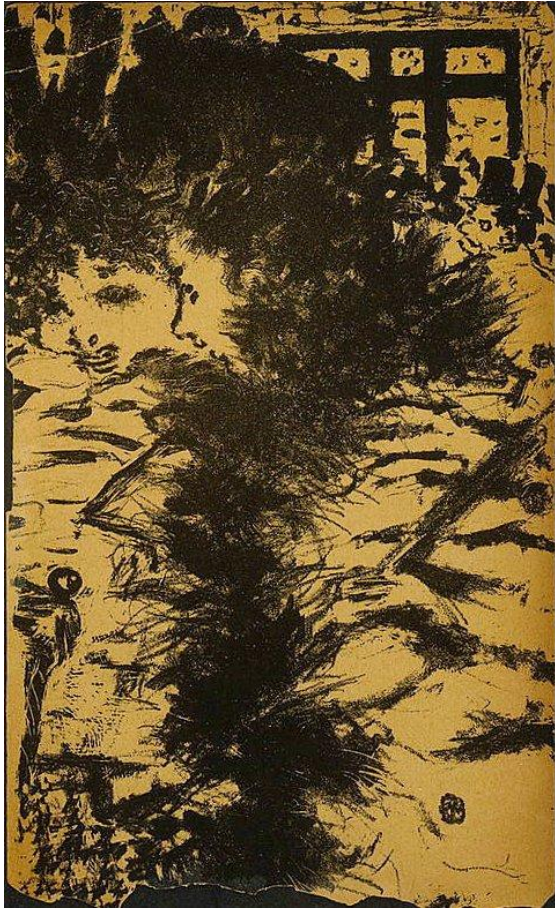
6. SLIKA: Plate depicting a woman in a striped blouse, by Édouard Vuillard (1895)

4.3. GRAFIČKA UMJETNOST

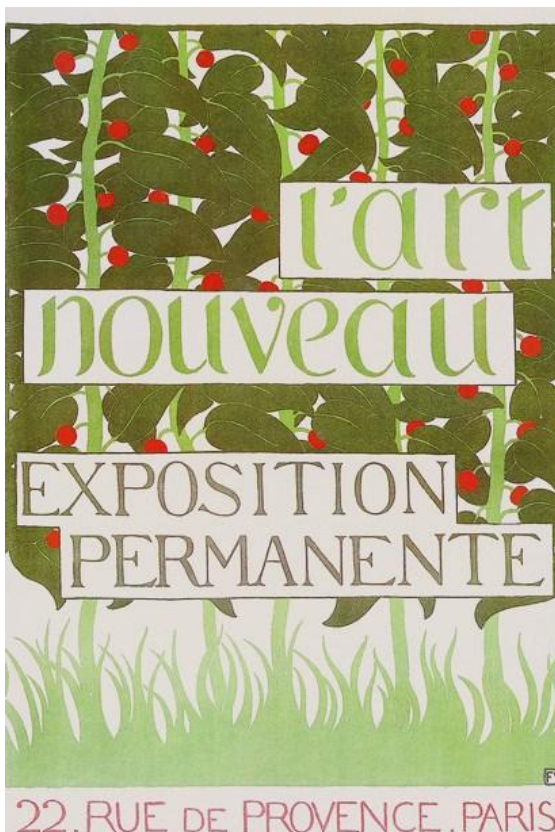
Članovi Les Nabisa radili su u različitim medijima, uljem na platnu i kartonu, temperom na platnu i zidnoj dekoraciji, a bavili su se i izradom plakata, grafika, ilustracija knjiga, tekstila i namještaja. Smatrani su na samom vrhu moderne umjetnosti tijekom svog ranog razdoblja, njihova tema bila je reprezentativna (iako često simbolistička inspiracija), ali je bila orijentirana na dizajn u skladu s japanskim grafikama kojima su se toliko divili i secesiji.

Međutim, umjetnici kruga Nabis bili su pod snažnim utjecajem slika impresionista, pa iako dijele plošnost, raspored stranica i negativan prostor secesije i drugih dekorativnih načina, velik dio Les Nabisove umjetnosti ima slikarski, ne -realističan izgled, s paletama boja koje podsjećaju na Cézannea i Gauguina. Bonnardovi plakati i litografije čvršće su u maniri secesije ili Toulouse-Lautreca.

Nakon prijelaza stoljeća, kako se moderna umjetnost kretala prema fovizmu, ekspresionizmu, kubizmu i apstrakciji, na Les Nabis se gledalo kao na konzervativce i, doista, bili su među posljednjom skupinom umjetnika koji su se držali korijena i umjetničkih ambicija impresionista, ostvarujući te ciljeve gotovo do sredine 20. stoljeća. I ovi su slikari u poznim godinama života uvelike napustili prijašnja zanimanja za dekorativnu i primijenjenu umjetnost.

7.SLIKA: Pierre Bonnard, *Les Parisiennes* 1893

8.SLIKA: Félix Vallotton poster for Siegfried Bing's Gallery (1893)

5. RASPAD GRUPE

Godine 1897. Nabisi nisu bili prisutni na poznatom Salonu neovisnih, već su umjesto toga održali vlastitu izložbu u Galerie Vollard, avangardnijoj od Salona. Njihova posljednja grupna izložba održana je 1900. u Galerie Bernheim, s djelima Bonnarda, Denisa, Ibelsa, Maillola, Roussela, Sérusiera, Vallottona i Vuillarda. Nakon te predstave, svaki od umjetnika je otišao svojim putem.

Osvrćući se na 1909. godinu, Denis je opisao postignuća Nabisa. "Umjetnost više nije vizualna senzacija koju prikupljamo, poput fotografije prirode. Ne, ona je tvorevina našeg duha, kojoj je priroda samo povod."

Godine 1937. Vuillard je opisao raspad Nabija. "...Marš napretka bio je tako brz. Društvo je bilo spremno dočekati kubizam i nadrealizam prije nego što smo dosegli ono što smo zamislili kao naš cilj. Našli smo se na neki način lebdjeti u zraku."

6. ZAKLJUČAK

Pripadnici Nabisa, koji su ime uzeli od hebrejske riječi za "prorok", bili su pomalo eklektična skupina umjetnika 19.st. čiji se glavni doprinosi sastoje u sintetičkom pristupu majstorima prijašnje generacije, ne samo Seuratu nego i Cezanneu, Redonu, a pogotovo Gauguinu zbog njegove umjetničke teorije i zbog izravna primjera njegova slikarstva.

Pristup Nabisa sažet je u izjavi Mauricea Denisa, jednog od članova grupe: „Sjetite se da je slika prije nego što postane konj, akt, ili neka zgoda, u biti ravna površina pokrivena bojama“.Njihove slike karakteriziraju široke površine jednolične boje bez sjaja ili jednoličnog uzorka.

Osim slika, izrađivali su grafike, postere, ilustracije za knjige, tekstil i kazališnu scenografiju. Zanimanje za dekoraciju vidljivo je iu brojnim slikama, gdje se likovi gube na pozadini grafičkih tapeta ili tkanina sa spektakularnim otiscima. Međutim, brzo je došlo do razmimoilaženja unutar grupe i dezertiranja iz nje, te se konačno raspala 1899. Samo su Vuillard i Bonnard, koji su nazivani intimistima zbog svoje sklonosti slikanju prizora kućnih interijera, i Maillol nastavili stvarati velika umjetnička djela.

Iako su postignuća Nabisa zasjenili mnogi avangardni pokreti koji su dominirali zapadnom umjetnošću u desetljećima koja su uslijedila, njihove su ideje pomogle otvoriti put razvoju apstraktne i nereprezentativne umjetnosti u ranom 20. stoljeću.

7.LITERATURA

Gina Pischel, Opća povijest umjetnosti 3, treće izdanje, Mladost, Zagreb

H.H.Arnason, Povijest moderne umjetnosti, Stanek, 2009.godina

Marijan Jakubin, Vodič kroz povijest umjetnosti, Školska knjiga, Zagreb 2003. Godina

Ruhrberg, Schneckenburger, Fricke, Honnef, Umjetnost 20.stoljeće, vbz, Zagreb, 2005. g.

Umjetnost, Novi List, Rijeka 1995.g.

Bonnard Vuillard, The Nabis and Their Circle

<https://vdocuments.mx/grupa-nabis-su-ti-tzv.html>

https://www.loznickagimnazija.edu.rs/loznicka_gimnazija/sia.html

https://en.wikipedia.org/wiki/Les_Nabis

<https://www.tate.org.uk/art/art-terms/n/nabis>

<https://www.britannica.com/art/Nabis-French-artists>

<https://cultural.com/the-nabis-group-the-forerunners-of-a-new-era-in-the-visual-arts/>

<https://www.tuttartpitturasculturapoesiamusica.com/2014/01/les-nabis-movement.html>